

Основне особине

Сифилис је полно преносива болест
Преноси се директним контактом са оболелом особом (приликом незаштићеног сексуалног односа), укључујући и орални секс
Често не даје симптоме
Уколико се сифилис не лечи, може довести до озбиљних и трајних здравствених последица
Можете се заштитити уколико током сексуалних односа УВЕК користите кондом

Шта је сифилис?

Сифилис је полно преносива болест, чији је узрочник бактерија-*Treponema pallidum*.

Како се сифилис преноси?

- ❖ Сифилис можете добити путем сексуалног односа са особом која је већ заражена, било да је у питању вагинални, орални или анални секс. Оболеле труднице могу пренети болест на своје дете током трудноће или порођаја.
- ❖ Повишена учесталост ове полно преносиве болести је код особа склоних честом мењању сексуалних партнера, мушкарцима који имају секс са мушкарцима (МСМ), као и оних који практикују незаштићен сексуални однос.
- ❖ Иако сте имали сифилис раније, могућа је поновна реинфекција.

Који су симптоми сифилиса?

Знакови и симптоми су исти код мушкараца и жена. Постоје четири стадијума инфекције.

1. Примарни сифилис

Улцерација тј. раница (шанкр) најчешће се формира две до три недеље након сексуалног односа са зараженом особом, међутим, може се појавити и касније, односно било када у року од три месеца након односа. У већини случајева безболна улцерација (раница) јавља се у пределу пениса код мушкараца, на вагини односно вулви код жена или на анусу. У зависности од локализације улцерације, често остају препознате. Улцерацији може требати до шест недеља да зарасте/исцели и изузетно је инфективна за сексуалне партнере.

Повремено, може постојати више улцерација, које могу бити болне или локализоване на местима као што су усна дупља и усне.

2. Секундарни сифилис

Секундарни сифилис се развија три-шест недеља након појаве улцерације уколико се не лечи. Ово је узроковано ширењем бактерије у крвоток. Као пратеће симптоме можете приметити осип на кожи, често укључујући места као што су дланови или табани, израслине у гениталном пределу, бели плакови у усној дупљи, отечени лимфни чворови или у ређим случајевима, губитак косе на печате, глувоћа, очне тегобе, инфламација јетре, бубрега или мозга. Секундарни сифилис је изузетно инфективан међу сексуалним партнерима.

Без третмана, осип и други симптоми секундарног сифилиса у већини случајева нестану након неколико недеља. Међутим, симптоми могу наизменично нестајати и враћати се све до две године након инфицирања.

3. Латентни (скривени) сифилис

Након нестанка симптома секундарног сифилиса, може проћи неколико година без симптома иако се инфекција може детектовати у крви приликом тестирања.

4. Терцијарни сифилис

Отприлике сваки десети нетретирани сифилис ће развити озбиљна оштећења нервног система, мозга, костију или срца.

Да ли је потребно тестирати се?

- ❖ Да, сифилис се може дијагностиковати прегледом материјала из улцерације. Узорак крви се такође може узети и послати лабораторији где ће се детектовати антитела против бактерије која је узрочник сифилиса. Код неких људи тест може бити лажно негативан и тест се мора поновити.
- ❖ Уколико мислите да сте били у контакту са особом која има сифилис, или друге инфекције, или имате симптоме које се могу приписати сифилису, онда је индикуван преглед код Вашег лекара опште праксе или надлежног дерматолога.
- ❖ Уколико имате сифилис, такође је потребно да се тестирате на друге полно преносиве болести јер можете имати више од једне инфекције истовремено. Тестирање на HIV је такође потребно.

Како се лечи сифилис?

- ❖ Неопходно је да се што раније примени одговарајућа терапија, како би се спречиле могуће компликације и озбиљнији здравствени проблеми.
- ❖ Сифилис се лечи антибиотицима, најчешће пеницилинским инјекцијама.

Да ли да упражњавам секс уколико имам сифилис?

- ❖ За време терапије, односно док се сви симптоми не повуку код Вас и Вашег партнера, препоручује се апстиненција (уздржавање од сексуалних односа).

Које су могуће компликације сифилиса?

- ❖ Сифилис ретко када доводи до дуготрајних компликација уколико се реагује на време. Ипак, ако се не лечи, сифилис може довести до озбиљних проблема.
- ❖ Сваки десети нетретирани сифилис може се проширити путем крви и створити инфекције у другим деловима тела као што су кости, срце и мозак. Ови симптоми могу да се не испоље и неколико година.
- ❖ Иако сте завршили са терапијом за сифилис, неке крвне анализе ће увек бити позитивне. Ово не значи да Вам је потребна даља терапија, али морате да знате да сте били третирани за сифилис (и да сачувате копију Ваших анализа крви) како бисте, у будућности, могли рећи Вашим лекарима уколико Вас питају.

Сифилис и трудноћа

- ❖ Уколико сте трудни, сифилис се може пренети са мајке на дете током трудноће. Уколико се мајка не лечи током трудноће, могуће компликације су побачај, мртворођеност или озбиљна обољења бебе (конгенитални сифилис). Ако се утврди да имате сифилис, терапија се може спровести безбедно током трудноће.

Да ли морам обавестити свог партнера?

- ❖ Уколико имате примарни сифилис, од кључног је значаја да Ваш садашњи партнер и било који други сексуални партнери, које сте имали у претходна три месеца, буду тестирани и лечени. Уколико имате сифилис важно је да контактирате све Ваше partnere у претходне две године.
- ❖ Циљ овога је да се спречи Ваша реинфекција, као и да Ваши партнери не развију компликације проузроковане инфекцијом.

Додатна помоћ и информације

- ❖ Уколико сумањате да имате сифилис или неку другу полно преносиву болест, потребно је да се обратите Вашем лекару опште праксе или надлежном дерматологу.

Превели на српски са енглеског оригинала:

Др Игор Капетановић

Др Тамара Митић

Проф. др Милош Николић

Translated into Serbian from the English original:

Igor Kapetanović, MD

Tamara Mitić, MD

Professor Miloš Nikolić, MD, PhD